Руснак А. В.

Магістрант кафедри менеджменту та управління проектами,

Одеська державна академія будівництва та архітектури,

Україна

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЕКТУ

Ризик проекту - це невизначена подія, яка у випадку виникнення має позитивний або негативний вплив, принаймні, на одне з обмежень проекту: терміни, вартість або якість [1].

Підвищена ризиковість проектної діяльності визначається наступними чинниками:

1. Довготривалістю процесу реалізації проекту (роки, десятиліття).
2. Великою кількістю учасників проекту (замовники, інвестори, постачальники, підрядники і т.д.).
3. Складним, комплексним характером проектної діяльності (поєднує наукові, дослідно-конструкторські, проектно-розрахункові, будівельні, виробничі, фінансово-кредитні, страхові та інші форми діяльності).
4. Міжнародним характером багатьох проектів (учасники такого проекту можуть бути резидентами різних країн, тому ризики кожної з таких країн інтегруються, підвищуючи загальний ризик проекту).

Розрізняють відомі і невідомі ризики. Відомі ризики - це ті ризики, які ідентифіковані і піддані аналізу. У відношенні таких ризиків є можливість спланувати відповідні дії. Але для невідомих ризиків спланувати відповідні дії неможливо. У таких випадках розумним рішенням для команди проекту є виділення загального резерву на непередбачені обставини. Резерв - це сума грошових коштів або проміжок часу, що не включені в план вартості або розклад проекту і використовуються керівництвом для попередження негативних наслідків, які неможливо спрогнозувати [2].

Для досягнення успіху протягом усього життєвого циклу проекту члени команди повинні здійснити попереджувальні заходи з управління ризиками.

Планування управління ризиками. Ретельне і детальне планування управління ризиками спрямовано на підвищення вірогідності досягнення цілей проекту. Даний процес повинен бути завершений на ранній стадії планування.

Ідентифікація ризиків передбачає визначення ризиків, здатних учинити вплив на виконання проекту. При необхідності при ідентифікації ризиків можуть приймати участь: керівник проекту, члени команди проекту, команда управління проектом, експерти у певних областях, що не входять у команду проекту, учасники проекту.

Якісний аналіз ризиків включає розстановку пріоритетів для ідентифікованих ризиків, результати якої використовуються потім у ході кількісного аналізу ризиків і планування реагування на ризики.

Кількісний аналіз ризиків. У процесі кількісного аналізу ризиків оцінюється ефект від ризикових подій і ризикам присвоюється цифровий рейтинг. Кількісний аналіз ризиків може застосовуватися як окремо від якісного, так і разом з ним. Вибір методів аналізу у кожному конкретному проекті визначається наявністю часу і бюджетом, а також потребою в якісній або кількісній оцінці ризиків та їх наслідків.

Планування і реагування на ризики - це процес розробки шляхів по збільшенню можливостей і зниженню загроз для цілей проекту. Даний процес включає призначення «відповідальних осіб», в обов'язки яких входить реагування на кожний узгоджений і підкріплений бюджетом ризик.

Заплановані операції з реагування на ризики повинні відповідати серйозності ризику, бути ефективними, реалістичними у контексті з проектом і узгодженими з усіма учасниками проекту.

Моніторинг і управління ризиками - це процес ідентифікації, аналізу і планування ризиків, що виникли знову, простеження ідентифікованих

ризиків, а також перевірки і виконання операцій реагування на ризики і оцінки їх ефективності [3].

Всі ці процедури взаємодіють один з одним, а також з іншими процедурами. Кожна процедура виконується, принаймні, один раз в кожному проекті. На практиці вони можуть частково збігатися і взаємодіяти.

Моніторинг і управління ризиками може включати вибір альтернативних стратегій на випадок виникнення непередбачених обставин, запасного плану, виконання коригуючих дій та оновлення плану управління проектом. Відповідальний за реагування на ризик повинен періодично звітувати керівнику проекту про виконання плану, про всі непередбачені обставини і т.д.

Список літератури:

1. Борисова Г.М. Теоретичні аспекти управління ризиком на підприємстві / Г.М. Борисова // Актуальні проблеми економіки. - 2005. - №7. - С.116-121.

2. Василенко ВА. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003. - 420с.

3. Вербицька Г.Л. Управління економічним ризиком / Г.Л. Вербицька // Фінанси України. - 2004. - № 4. - С. 34-40.